

آمار و احتمال مهندسی

نیم سال اول ۱۳۹۹-۱۴۰۰
مدرس: سید ابوالفضل مطهری

تمرین چندم

زمان تحویل: تا آخر روز .

لطفا پاسخها به همراه نام و شماره دانشجویی در کونرا آپلود شوند.

۱ بساز و بنداز

$$\text{تعداد حالات کل} = \binom{8}{3} \binom{6}{3}$$

الف.

$$\binom{8}{3} \binom{6}{3} - \binom{4}{1} \binom{8}{3}$$

ب.

$$\binom{8}{3} \binom{6}{3} - \binom{6}{3} \binom{6}{1}$$

ج.

$$\binom{8}{3} \binom{6}{3} - \binom{7}{2} \binom{5}{2}$$

۲ عروسی

الف.

$$P(\text{روشن شدن ریشه}) = P(\text{سالم بودن همه لامپ‌ها}) = (0.9)^{20}$$

ب. حداکثر ۵ لامپ خراب داریم. مطمئن هستیم که آخرین تعویض مربوط به یکی از لامپ‌های خراب بوده.

$$P = \frac{\binom{19}{4}}{\binom{20}{5}} \times \binom{20}{1} \times (0.9)^{19} \times (0.1) \rightarrow \text{احتمال ۱ لامپ خراب} \rightarrow \text{چهار لامپ سالم در مجموعه ۵ انتخاب ما است.}$$

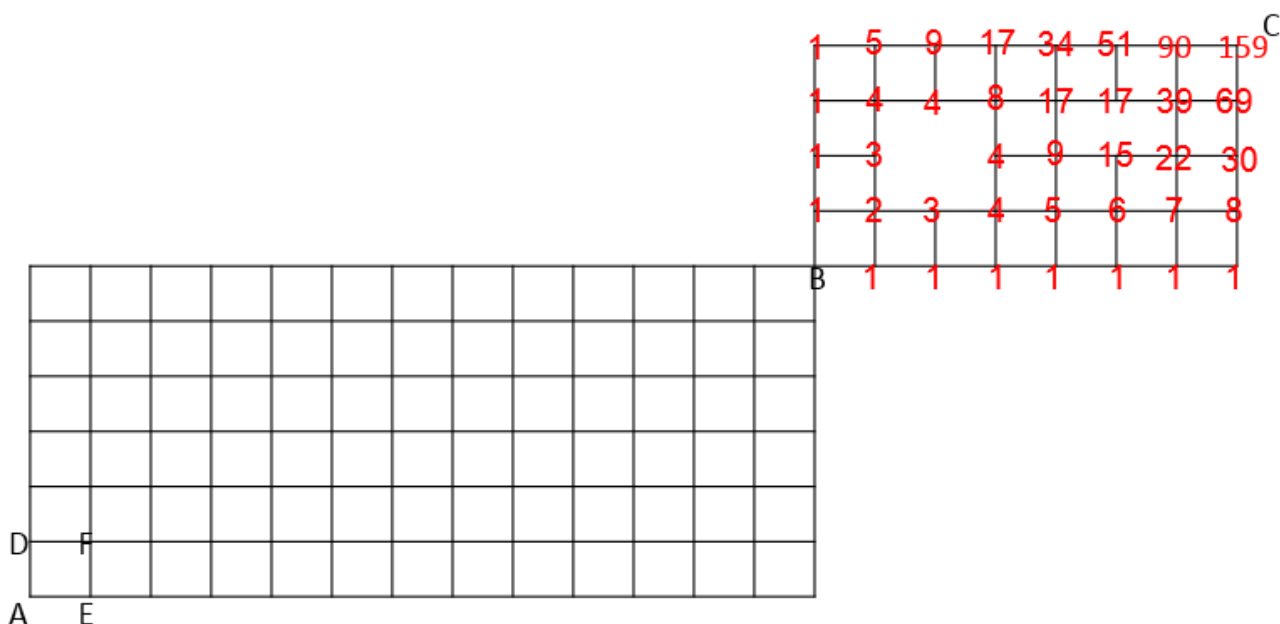
$$+ \frac{\binom{18}{3}}{\binom{20}{5}} \times 4 \times \binom{20}{2} \times (0.9)^{18} \times (0.1)^2 \rightarrow \text{احتمال ۲ لامپ خراب} \rightarrow \text{۴ انتخاب برای لامپ خراب دیگر}$$

$$+ \frac{\binom{17}{2}}{\binom{20}{5}} \times 6 \times \binom{20}{3} \times (0.9)^{17} \times (0.1)^3 \rightarrow \text{احتمال ۳ لامپ خراب} \rightarrow \text{۶ حالت داریم نه ۱۲ تا.}$$

$$+ \frac{\binom{16}{1}}{\binom{20}{5}} \times 4 \times \binom{20}{4} \times (0.9)^{16} \times (0.1)^4 \rightarrow \text{احتمال ۴ لامپ خراب}$$

$$+ \frac{\binom{15}{0}}{\binom{20}{5}} \times 1 \times \binom{20}{5} \times (0.9)^{15} \times (0.1)^5 \rightarrow \text{احتمال ۵ لامپ خراب}$$

ج. مشابه قسمت ب احتمال روشن شدن ریشه را در ۰، ۱، ...، ۵ حرکت را با هم جمع میکنیم.

شکل ۱: اصل جمع

۳ خرگوش باهوش

مساله را به دو قسمت تقسیم میکنیم.

- تعداد راه های رسیدن از A به B
- تعداد راه های رسیدن از B به C

در نهایت جواب مساله طبق اصل ضرب برابر با ضرب جواب این دو قسمت خواهد بود.

قسمت اول

برای رسیدن از نقطه A به B باید ۶ قدم به بالا و ۱۳ قدم به راست بردارد. پس تعداد راه های رسیدن از A به B برابر است با:

$$\binom{19}{6}$$

قسمت دوم

قسمتی از مسیر، از B به C ناقص است و نمیتوانیم مانند قسمت قبل عمل کنیم. برای حل این قسمت از اصل جمع استفاده میکنیم. به این صورت که تعداد راه های رسیدن از نقطه ای مانند A به نقطه ای مثل F (به شکل ۱ توجه کنید) برابر جمع تعداد راه های رسیدن از D به F و از E به F است. پس تعداد راه های رسیدن از B به C برابر ۱۵۹ است.

و جواب مساله برابر است با:

$$159 \times \binom{19}{6}$$

روش دوم: با استفاده از مفهوم Union Bound هم میتوان این مساله را حل کرد:

$$\binom{19}{6} \times \binom{11}{7} \rightarrow \text{تعداد راه های رفتن از نقطه } B \text{ به } C \text{ با فرض کامل بودن شبکه}$$

$$- \binom{4}{2} \binom{7}{2} \text{ تعداد راه های رفتن از } B \text{ به } C \text{ که از نقطه سوراخ سمت چپ بگذرد.}$$

$$- \binom{7}{2} \binom{3}{1} \text{ تعداد راه های رفتن از } B \text{ به } C \text{ که از یال خالی سمت راست بگذرد.}$$

$$+ \binom{4}{2} \times 1 \times \binom{3}{1} \Big) \Big) \text{ تعداد راه‌های رفتن از B به C که هم از نقطه سوارخ سمت چپ شبکه و هم یال خالی سمت راست شبکه بگذرد.} \\ = 159 \times \binom{19}{6}$$

۴ کرونا

الف. با استفاده از قضیه بیز داریم:

$$P(\text{کرونا} | \text{مثبت شدن تست}) = \frac{P(\text{کرونا})P(\text{مثبت شدن تست} | \text{کرونا})}{P(\text{کرونا})P(\text{مثبت شدن تست} | \text{کرونا}) + P(\text{ناکرونا})P(\text{مثبت شدن تست} | \text{ناکرونا})} \\ \approx \frac{\frac{96}{100} \times \frac{5}{1000}}{\frac{96}{100} \times \frac{5}{1000} + \frac{10}{100} \times \frac{995}{1000}} \approx 0.7046$$

ب.

$$P(\text{کرونا} | \text{منفی شدن تست}) = \frac{P(\text{کرونا})P(\text{منفی شدن تست} | \text{کرونا})}{P(\text{کرونا})P(\text{منفی شدن تست} | \text{کرونا}) + P(\text{ناکرونا})P(\text{منفی شدن تست} | \text{ناکرونا})} \\ \approx \frac{\frac{4}{100} \times \frac{5}{1000}}{\frac{4}{100} \times \frac{5}{1000} + \frac{90}{100} \times \frac{995}{1000}} \approx 0.0002$$

ج. موارد الف و ب را دوباره حساب میکنیم:

الف.

$$\approx \frac{96 \times 50}{96 \times 50 + 10 \times 950} \approx 0.336$$

ب.

$$\approx \frac{4 \times 50}{4 \times 50 + 90 \times 950} \approx 0.0023$$

۵ آقا موشه

الف.

$$P(\text{پیدا کردن}) =$$

$$P(\text{توافق روی راه نادرست})P(\text{توافق روی راه نادرست} | \text{پیدا کردن}) + P(\text{توافق روی راه درست})P(\text{توافق روی راه درست} | \text{پیدا کردن}) \\ = \frac{1}{4} \times p \times (1-p) \times 2 + p = p$$

ب. این روش هوشمندی بیشتری ندارد. چون یک موش به تنهایی نیز با همین احتمال راه درست را تشخیص میداد.

۶ نتورک

برای حساب کردن این احتمال، ابتدا احتمال عدم برقراری ارتباط (خراب بودن تمامی مسیرهای ممکن از A به B) حساب میکنیم و سپس از اصل متمم استفاده میکنیم.

- در صورتی که یال EB خراب باشد که کار تمام است.
- در غیر این صورت، برای یال های DE و CE، حالت داریم:
- در صورتی که دو یال DE و CE خراب باشد ارتباط قطع میشود.
- اگر یال DE خراب و CE سالم باشد، باید AC حتما خراب باشد و یکی از دو یال AD یا DC خراب باشد.
- اگر یال CE خراب و DE سالم باشد، باید AD حتما خراب باشد و یکی از دو یال AC یا CD خراب باشد.

• اگر هر دوی DE و CE سالم باشد، باید AD و AC خراب باشد.

با توجه به موارد بالا داریم:

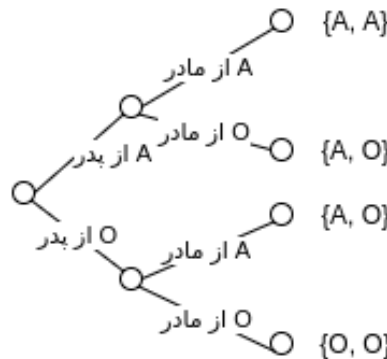
$$P(\text{عدم برقراری ارتباط}) = \frac{1}{3} + \frac{2}{3} \times \left(\frac{1}{8} \times \frac{1}{6} + \frac{1}{8} \times \frac{5}{6} \times \frac{1}{7} \times \left(\frac{1}{2} \times \frac{7}{8} + \frac{1}{2} \times \frac{1}{8} \right) + \frac{1}{6} \times \frac{7}{8} \times \frac{7}{8} \times \frac{1}{8} \times \left(\frac{1}{2} \times \frac{6}{7} + \frac{1}{2} \times \frac{1}{7} \right) + \frac{7}{8} \times \frac{5}{6} \times \frac{1}{7} \times \frac{1}{8} \right) \approx 0.37$$

$$P(\text{برقراری ارتباط}) = 1 - P(\text{عدم برقراری ارتباط}) \approx 1 - 0.37 = 0.63$$

۷ ژنتیک بزی

از آنجا که خواهر لوسی گروه خونی O است، پس دارای دو ژن O میباشد که هر کدام از آنها از یکی از والدینش به ارث رسیده است. پس پدر و مادر، هر دو، $\{A, O\}$ هستند. حال لوسی ممکن است $\{A, A\}$ باشد یا $\{A, O\}$. الف. با توجه به شکل ۲ داریم:

$$P(\text{بودن لوسی } \{A, O\}) = \frac{\frac{2}{4}}{\frac{3}{4}} = \frac{2}{3}$$

شکل ۲: درخت حالات

ب. یک ژن O از پدر به بچه به ارث میرسد. احتمال O شدن گروه خونی بچه برابر با احتمال به ارث رسیدن ژن O از لوسی به بچه است بنابراین داریم:

$$\begin{aligned} P(O \text{ بودن بچه}) &= P(\text{به ارث رسیدن ژن } O \text{ از لوسی به بچه}) \\ &= P(\{A, O\} \text{ بودن لوسی} | \text{به ارث رسیدن ژن } O \text{ از لوسی به بچه}) \times P(\{A, O\} \text{ بودن لوسی}) \\ &= \frac{1}{2} \times \frac{2}{3} = \frac{1}{3} \end{aligned}$$

ج.

$$\begin{aligned} P(\text{بچه اول } A | \text{ژن } O \text{ داشتن لوسی}) &= P(\{A, O\} \text{ بودن لوسی} | A \text{ بچه اول}) \\ &= \frac{P(A \text{ بچه اول} | \{A, O\} \text{ بودن لوسی}) \times P(\{A, O\} \text{ بودن لوسی})}{P(A \text{ بچه اول} | \{A, O\} \text{ بودن لوسی}) \times P(\{A, O\} \text{ بودن لوسی}) + P(A \text{ بچه اول} | \{A, A\} \text{ بودن لوسی}) \times P(\{A, A\} \text{ بودن لوسی})} \\ &= \frac{\frac{1}{2} \times \frac{2}{3}}{\frac{1}{2} \times \frac{2}{3} + 1 \times \frac{1}{3}} = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

د.

$$\begin{aligned} P(A \text{ بودن اولی} | \{A, O\} \text{ بودن لوسی و } A \text{ بودن اولی} | A \text{ بودن دومی}) &= P(A \text{ بودن اولی} | \{A, O\} \text{ بودن لوسی}) \times P(A \text{ بودن اولی} | A \text{ بودن دومی}) \\ &+ P(A \text{ بودن اولی} | \{A, A\} \text{ بودن لوسی}) \times P(A \text{ بودن اولی} | A \text{ بودن دومی}) \\ &\stackrel{\text{استقلال شرطی}}{=} P(A \text{ بودن اولی} | \{A, O\} \text{ بودن لوسی}) P(A \text{ بودن دومی}) \\ &+ P(A \text{ بودن اولی} | \{A, A\} \text{ بودن لوسی}) P(A \text{ بودن دومی}) \\ &= \frac{1}{4} \times \frac{1}{4} + 1 \times \frac{1}{4} = \frac{3}{4} \end{aligned}$$

لازم به ذکر است که احتمال $P(A \text{ بودن اولی} | \{A, O\} \text{ بودن لوسی})$ در قسمت ج محاسبه شد و $P(A \text{ بودن اولی} | \{A, A\} \text{ بودن لوسی})$ نیز متمم همان احتمال است.

موفق باشید.